

kna kamp

vad som är moraliskt acceptabelt att lyfta fram i offentlighetens ljus. Där några tycks uppfatta det mest naturliga som fränstötande. Att utställningsaffischen förbjöds att sättas upp gör att man stilla börjar undra över hur tillståndet i det Sverige, som tidigare betraktats som så frjort och fördomsfritt ser ut i det nya millenniet.

Nymoralismen tycks återigen ha fått förfäste och de två bolag som förbjöd affischen, i tunnelbanan och runtom på stan, borde förses med några lådor vin i nyårspresent, dels för att de synliggjort och skänkt ett bigott moraliserande ett ansikte och bidragit till en debatt om konstens roll, dels för att de har skänkt den här utställningen en förhandsreklam av ovanad mått.

Intelligent gränsattack

Till skillnad från andra konstnärer, som brukar placeras i kitschfacket, så diskuterar nämligen Nerdrum våra känslor, gränser och vår moral i det nutida samhället – vilket jag själv betraktar som en av konstens huvuduppgifter.

Och till skillnad från andra konstnärer som attackerar gränser gör han det på ett intelligent sätt. Han nöjer sig med att använda sig själv och bilden. Därmed drar han också upp en väsentlig moralisk skillnad inom den nutida konsten gentemot de konstnärer som vill attackera gränser, chockera och utnyttja någon av nan för sitt ändamål. Exempel som Melgaarders avsnigning av en spädbarnsarm på Moderna museet, guld-fiskar i mixer i Danmark, likdelar i Tyskland och kattmisshandel i Finland. Ett utnyttjande av andra personer för egen vinning som även dyker upp inom litteraturen och för den delen även inom journalistiken.

Nerdrum förtjänar all uppskattning för sitt projekt att få oss att betrakta det naturliga som just naturligt och inget annat och sitt ifrågasättande av modernismens hegemoni. Om man sedan uppskattar den klassiska tradition och den bildvärld Nerdrum rör sig i är en smaksak för betraktaren.

LARS VIKSTRÖM

Qjld Nerdrum. Utställningsaffisch Kulturhuset 2000

Självpporträtt som baby, 2000. Privat ägare.

Bokrecension

Andalusiska citroner
Chris Stewart
Övers: Örjan Sjögren
Forum, 2000

"Varför bor vi kvar här; varför flyttar vi inte till solen, värmen och friheten i Italien, Spanien eller Grekland?" – Den typen av förtvivlade frågor brukar jag slunga mot hustrun under blötsura svenskdagar. Andra gör däremot slag i saken: lämnar pick och pack och drar till Medelhavsklimat. Jag vet inte om England är tråkigare än Sverige eller om engelsmän är mer lagda åt äventyr än svenskar, men *Andalusiska citroner* – Ett nytt liv uppe i bergen utanför Granada är skrivet av engelsmannen Chris Stewart. Den skildrar hur han och hustrun Ana lämnar det trygga lunket i ett regnsurt England för den eviga solen och torkan i Andalusien.

CHRIS KÖPER UTAN ATT egentligen riktigt förstärkt hur det går till den rätt förfallna lantgården El Valero i Alpujarras. Han lyckas övertyga hustrun om att detta är deras livs klipp – och så kan äventyret börja. Citron- och olivträd klättrar upp för sluttningarna, timjan och rosmarin växer vilt, fårflockarnas skallar klingar vackert i natten... Utan rinnande vatten, elektricitet och en tillfartsväg finns det mycket att ordna med, men å andra sidan flödar det lokala, enkla vinet "costa" rikligt och "papas a lo pobre" (fattigmanspotatis) kan man aldrig få nog av.

"Andalusiska citroner" berättar om drömmar som blir verklighet. Två människor, som vågar ta språnget från det invant trygga ut i det okända och osäkra. Att vilja leva av vad den egna gården och det egna arbetet producerar, är det världsförändrande romantik? Kanske, men samtidigt en reell möjlighet att nå djupt i sig själv, testa gränserna för sin förmåga.

Chris och Ana köper en gård, men med gården följer också dess förra ägare Pedro. I långa stycken är "Andalusiska citroner" en

berättelse om kulturkrockar. Det högtkunniga engelska lantlivet (motordriven farsax!) möter Alpujarras herdekultur, där saker och ting görs som de gjorts sedan modernerna och längre tillbaka. Livet i bergen styrs av uråldriga traditioner och försant-hållanden, och logiken i dem kan verka haltande för outsidersn.

CHRIS STEWART ÄR PROFESSIONELL färklippare, som klippt får även i Sverige (ett land han för övrigt inte har mycket gott att säga om – deprimerande granskogar och svarta nätter! – annat än att svenska färögare betalar oförsäkrat bra), och den slutliga inträdesbiljetten till det Alpujarrasiska samhället blir när han introducerar motoriserad färklippning. En revolution i bergen!

Området paret Stewart bor i är lite speciellt, för dels finns en hel del utlaningar här – hippies, seriösa nybyggare, viskompana botanister, konstnärer – och dessutom ligger här ett tibetanskt buddhistkloster. 1985 föddes nämligen ett spansk buddistpar från Alpujarras en son, som döptes till Osel Hita Torres ("Osel" betyder "Klart ljus" på tibetanska). Gossen visade sig vara reinkarnationen av llama Thubten Yeshe, som dött nästan ett år tidigare i Kalifornien, och han var en av den tibetanska buddhismens viktigaste förkunnare i västvärlden.

CHRIS STEWART HAR SKRIVIT EN mycket underhållande, informationsrik och charmig bok om sitt andalusiska äventyr, som för övrigt pågår än. För alla som går i nybyggartankar är den ett måste, och för alla som gillar att resa, om i fantasin eller i verkligheten, är den en god kamrat på färden. Dessutom får man lära sig allt om att bygga provisoriska broar över stritt strömmande floder, hur man botar halvt ihjälrivna får, hur man bygger stenmurar – Stewart lyckas fånga människor och miljöer på kornet, och han har en utvecklad förmåga att plocka fram det där lite komiska, lite aparta i varje situation.

Perfekt läsning till alla, som håller på att förgås i dystervädret!

KAJ SVENSSON

TV i kväll fredag 29 december

SVT1

18.00–19.00 Bolibompa
18.01 Barnet med bjällran (R)
18.30 Bara roligt i Bullerbyn
19.00 Smash hits 2000
20.00 David Copperfield
20.50 Ketchup (R)
21.00–22.00 Aktuellt
21.30 A-ekonomi
21.40 Sportnytt
21.55 Aktuellt
22.00–0.40 Film: Den engelske patienten Amerikanskt drama från 1994.

SVT2

18.00 Aktuellt
18.15 De tre från Haparanda
19.10 Små knessiska historier
19.20 Regionala nyheter
19.30 Rapport
20.00 På spåret
21.00 Sopranos
22.00 Regionala nyheter
22.10 Jack & Jill
22.55 Århundradets bilder
23.00 Nyheter från SVT24
23.10–0.40 Countygala i Nashville 2000

TV3

18.50 TV3 Direkt
19.00 Klippigt och klart
19.30 Sabrina – tonårshäkan

20.00 Klippigt och klart
20.25 Kära Susan
20.55 TV3 Direkt
21.00 Film: Ett tufft jobb Amerikansk actionkomedi från 1991.
23.05 Greyhound Racing
23.10 Film: Cops and Robbers Amerikansk komedi från 1994.
0.50 Cityakuten
1.40 Film: Wild Card Amerikansk thriller från 1992.
3.15–3.50 Benny Hill (R)

TV4

18.00 Julens hemligheter
18.10 Lokal-TV
18.25 Vädret
18.30 Nyheterna
18.50 Ekonominyheter
19.00 Jeopardy! (R)
19.30 Köket
20.00 Bröstsm & Gubbajuka (R)

20.50 Dagens namn
20.55 Bröstsm & Gubbajuka, forts.
22.00 Nyheterna
22.25 Bang Bang Reeves & Mor-timer
23.00 Film: I sista minuten Amerikansk mystere från 1959.
23.50 Infor: BIO 4
23.55 I sista minuten, forts.
1.25 Förbudet (R)
2.20–3.05 Nightman (R)

Kanal 5

18.00 Jesse (R)
18.30 Spin City (R)
19.00 Nollor och nördar
20.00 Kultägarna
21.00 Film: Rieverans guldgossar Amerikansk komedi från 1988.
23.05 Jay Leno Show
0.05 Veckans stjärna: Backstreet Boys (R)

0.10 Spin City (R)
0.40–2.30 Film: Frankie Starlight Amerikanskt drama från 1995.

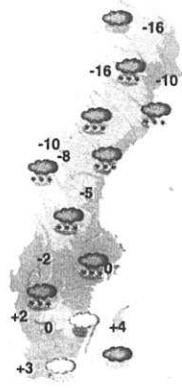
TV8

Börsnyheter från Finans-tidningen sänds varje tim-me mellan 8.50 och 17.50

18.00 Uråldriga mysterier: Romarnets vägar
19.00 Pullmans lyktåg
20.00 Porträtt: Michail Gorbatsjov – demokratis man
21.00 Frank Lloyd Wright – mästarkonitekten (R)
22.00 Finansnytt
22.10 Toulouse-Lautrec – konstnären (R)
23.10 Finansnytt
23.20 Töntarnas trumfi (R)
0.20–6.00 Bloomberg

Sverige i dag

Snotfall på de flesta håll i landets mellersta delar. Någon snöby i södra Götaland. Från några plusgrader i söder till omkring -15 i norr.

Europa i dag

Lördag Söndag Måndag

Sök jobb på www.fti.se

se